

Integreringsplan 2018-2021

*En internasjonal
grønn landsby*

Randaberg kommune

Møtet mellom ulike kulturer

i: tegn for klasser
↓ ↓ ↓
⊗

Handwritten scribbles and lines in green ink on the left side of the image.

Handwritten scribbles and lines in green ink on the back of a white chair.

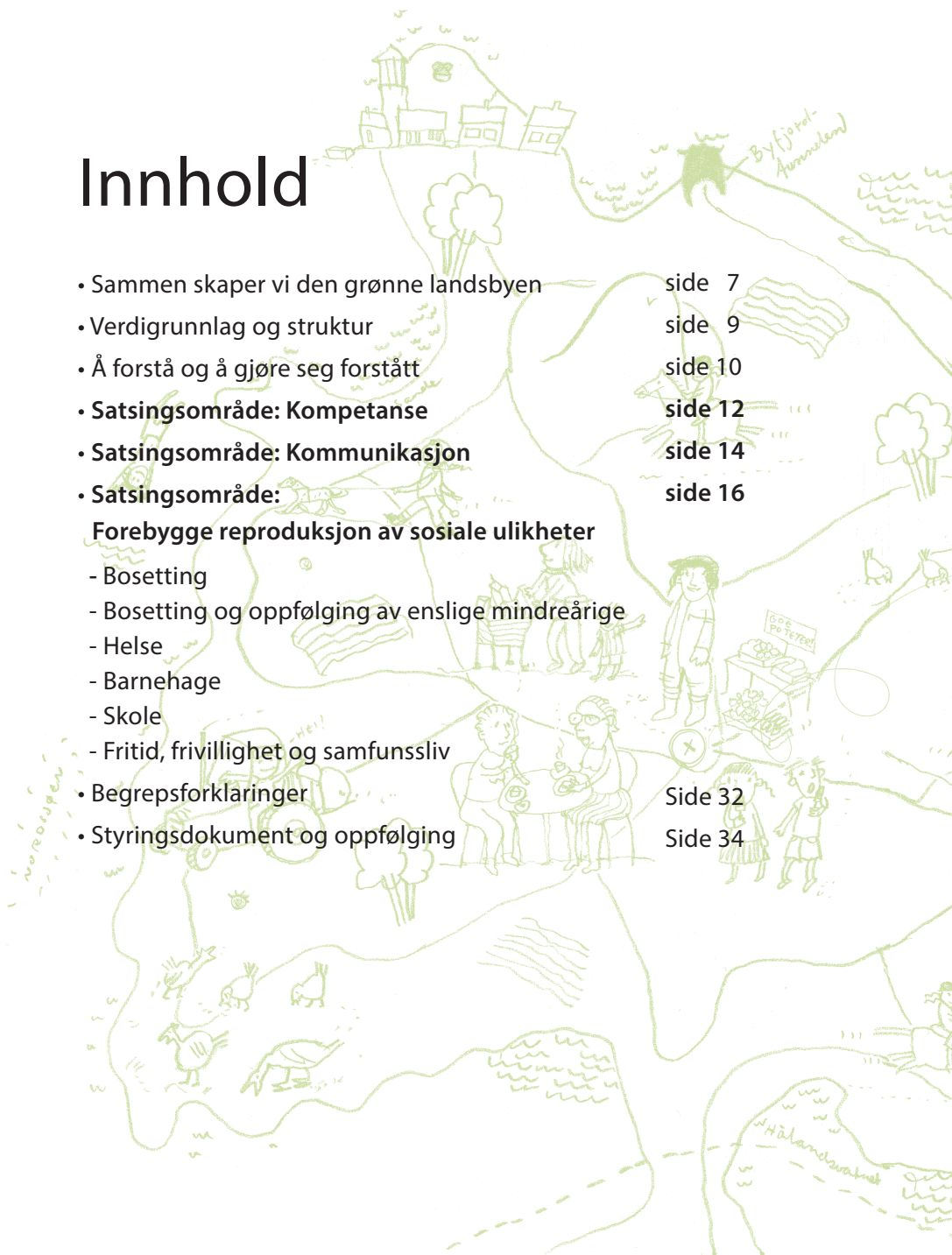
→ Til Stava

Fargerikt fellesskap

Innhold

- Sammen skaper vi den grønne landsbyen side 7
- Verdigrunnlag og struktur side 9
- Å forstå og å gjøre seg forstått side 10
- Satsingsområde: Kompetanse side 12
- Satsingsområde: Kommunikasjon side 14
- Satsingsområde: Forebygge reproduksjon av sosiale ulikheter side 16
  - Bosetting
  - Bosetting og oppfølging av enslige mindrerige
  - Helse
  - Barnehage
  - Skole
  - Fritid, frivillighet og samfunnsliv
- Begrepsforklaringer Side 32
- Styringsdokument og oppfølging Side 34

Den internasjonale grønne landsbyen

- Sammen skaper vi den grønne landsbyen

- Randaberg kommune er en flerkulturell kommune. Vi har derfor behov for en tverrfaglig integreringsplan, som skal være et verktøy i arbeidet med å styrke flyktninger sine muligheter for å bli inkludert og integrert. Begrepene integrering og inkludering blir brukt om hverandre. I denne planen brukes begrepene ut fra forståelsen: Integrering er når flyktningene møter Randaberg - inkludering er når Randaberg møter flyktningene.

Inkludering forutsetter gjensidig tilpasning, vilje til dialog og samhandling - fra flyktninger, kommunen, frivillighet og befolkningen for øvrig. Tillit, åpenhet og gjensidig kulturforståelse er her viktige forutsetninger.

Trygghet er et viktig utgangspunkt for å kunne finne seg til rette og utvikle seg. Dette skapes gjennom veiledning, hjelp til å orientere seg i det norske samfunnet og støtte til å etablere seg på nytt i en fremmed kultur. Å ha norsk-kunnskaper er en forutsetning for å kunne inkluderes i samfunnet og i arbeidslivet.

Selv om planen retter seg mot flyktninger og deres familier, vil deler av planen også være nyttig for andre flerspråklige. Randaberg kommune har et integreringsforum som arbeider for å sikre gode og likeverdige tjenester til flyktninger som blir bosatt i kommunen.

Forumet er tverrfaglig sammensatt, og er pådriver og veiviser for tverrfaglig og helhetlig integreringsarbeid i kommunen. Integreringsforumet sitt tverrfaglige arbeid evalueres hvert år, og i tillegg gjennomføres det årlige samlinger for ansatte som jobber med flerspråklige.

Styringsgruppen for planen og integreringsforumet består av tjenestesjefer fra Oppvekst, NAV, Kultur, Helse og velferd og Personal.

*Magne Fjell
rådmann*

- Kommuneansatte er viktige holdningsskapende aktører

Verdigrunnlag og struktur

Integrering og inkluderingsarbeid handler om holdnings- og verdiskapende arbeid. Arbeidet bygger på menneskesynet og etiske holdninger i Grunnloven, Menneskerettighetsloven og Barnekonvensjonen.

Holdninger vi har preges av kunnskap vi har på området - og våre holdninger påvirker våre handlinger. Alle som møter flyktninger i sitt arbeide skal være bevisst sine holdninger, forstå sitt eget mandat og rolle, og samtidig anerkjenne andre sine oppdrag.

Kommuneansatte er viktige holdnings- og verdiskapende aktører i møtet med flyktninger. Gjennom samhandling, refleksjon og kvalitetssikring bygger vi kompetanse og kapasitet, samtidig som vi sikrer likeverdige tjenester til flyktninger i Randaberg kommune. Dette forplikter til tverrfaglig samhandling.

Hver enkelt fagsektor utvikler og tilpasser egne tjenestetilbud, slik at de kan møte ulike behov hos alle grupper blant kommunens innbyggere - også de med flyktningebakgrunn.

Struktur

Integreringsplanen er en temaplan, som legger rammer for integrering og inkluderingsarbeidet i kommunen og omhandler kommunens hjelpeapparat. Den grenser opp mot andre kommunale planer, men har en spisset

tilnærming til flyktningarbeidet.

I planen presenteres utvalgte satsingsområder, mål og tiltak som bidrar til bedre integrering og inkludering.

Planen bygger på innspill fra brukere, og dialogmøter med tjenesteområdene og frivillige. Planen er gjeldende i fire år og består av handlingsplan med status, mål og tiltak, som oppdateres hvert år.

Rammene for arbeidet med planen er at den ikke skal være kostnadsdrivende. Tiltak løses primært innenfor eksisterende rammer.

*- Språk er nøkkelen til
inkludering*

Å forstå og å gjøre seg forstått

Å forstå og gjøre seg forstått er grunnleggende for all god kommunikasjon. Det gir igjen grunnlag for trygghet og utvikling. Språk er nøkkelen til inkludering og for å komme inn i yrkeslivet. Lik tilgang til kommunale tjenester, og muligheten for å nyttiggjøre seg av disse, forutsetter tilrettelagt informasjon og kommunikasjon.

Tjenesteyterne skal ha tilstrekkelig med ressurser til å informere, veilede og skape tillit hos brukerne. Slike ressurser kan være oversatt skriftlig informasjon, oversiktlig nettsider, alternative kommunikasjonsmetoder osv

Kompetanse

Kompetanse og kapasitet hos flyktinger bygges ikke bare i formelle institusjoner. Uformell kompetanse bygges gjennom samhandling og tilhørighet i hjem, jobb, skole, frivillighet og samfunnsliv. Uformell kompetanse er like viktig, særlig i oppstarten av en inkluderingsprosess. En del flyktinger har hverken kunnskap om eller forutsetninger for å benytte seg av ulike tjenester, eller til å delta aktivt i samfunnslivet.

Flerkulturell kompetanse og kultursensitivitet hos tjenesteyterne gjør dem i stand til å yte, utvikle og tilpasse eksisterende tjenester, både på individ- og gruppenivå.

Forebygge reproduksjon av sosiale ulikheter

Tidlig innsats og forebyggende tiltak, gjennom oppsøkende virksomhet og lavterskeltilbud, er viktig for å fange opp sosiale problemer og forhindre at de utvikler seg. Bolig, nærmiljø, utdanning, yrkesdeltakelse, tilfredsstillende helse og inntekt er grunnleggende faktorer som motvirker reproduksjon av sosial ulikhet.

Krigsopplevelser, forfølgelse, flukt og brutte familieband medfører naturlige belastninger for mange flyktinger, både fysisk og psykisk. Kvinner og barn er en særlig utsatt gruppe. Samspill og roller i familier kan bli forandret etter flukt, adskillelser og nyorientering i et nytt og annerledes samfunn.

Strategi for å implementere flyktingarbeidet skal vise igjen i virksomhetsplaner i tjenesteområdene.

Satsingsområde: Kompetanse

For å oppnå inkludering kreves mer enn bare integrering. Det innebærer samhandling og tilhørighet i hjem, jobb, skole, frivillighet og samfunnsliv. En del flyktninger har hverken kunnskap om eller forutsetninger for å benytte seg av ulike tjenester eller delta aktivt i samfunnslivet. Flerkulturell kompetanse og kultursensitivitet hos tjenesteyterne gjør dem i stand til å yte, utvikle og tilpasse eksisterende tjenester både på individ- og gruppenivå.

MÅL 1: Skape forutsetninger for å inkludere og integrere – informasjon/kunnskap til flyktninger, lokalbefolkningen og ansatte.

MÅL 2: Kompetanseutviklingstiltak for ansatte, frivillige og politikere i kommunen.

MÅL 3: Ansatte kjenner til kommunens integreringsarbeid, integreringsplanen og integreringsforumet, samt viktigheten av medvirkning fra flyktninger.

Mål 4: Kommunen bidrar til at et godt samspill i familier som orienterer seg i et nytt samfunn.

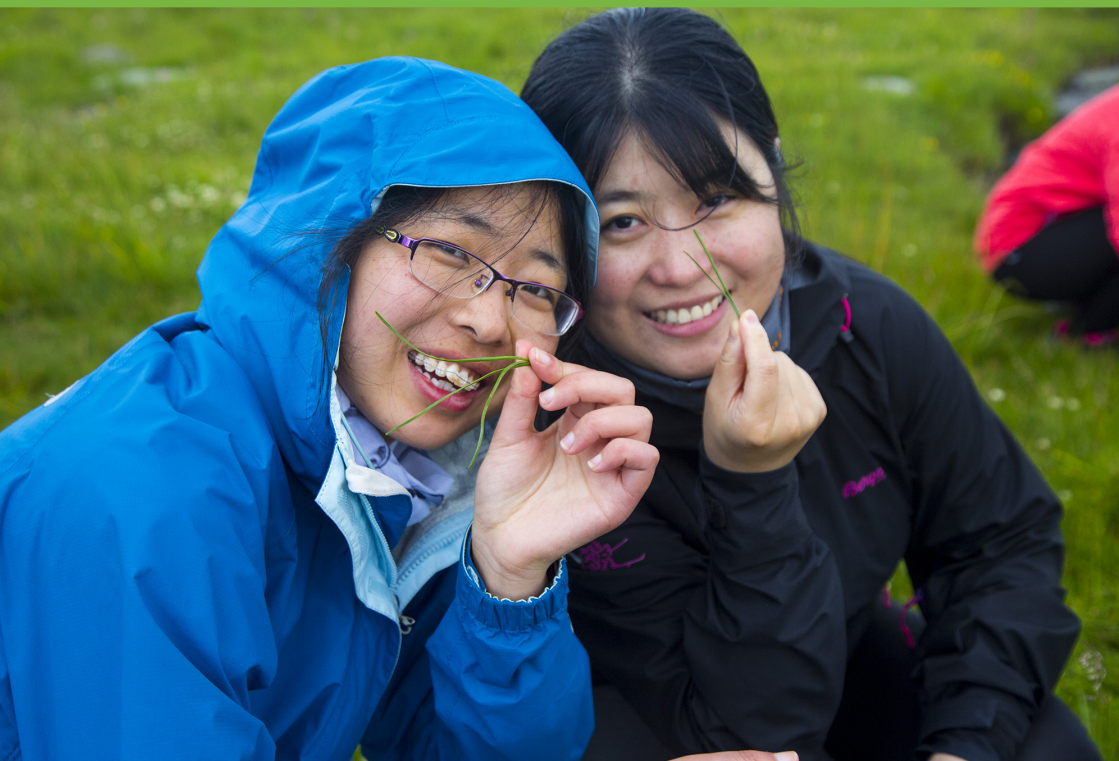
FOR ALLE	
Tiltak	Status/ansvar
Kompetanseutviklingstiltak rettet mot ansatte for å kunne identifisere behov og tilpasning av tjenester til en mangfoldig/sammensatt befolkning. - Landinfo. - Bruk av tolk.	Integreringsforum.
Tjenesteområdene informeres om integreringsplanen og Integreringsforum.	Tjenesteområdets repr. i Integreringsforum.
Heve kunnskapsnivået og bevissthet om ulike tilskuddsordninger og bruk av tilskuddsportalen.	Integreringsforum.

FOR NOEN	
Tiltak	Status/ansvar
Kompetanseheving og rutiner i forhold til å arbeide med barn, unge og foreldre som har hatt traumatiske opplevelser.	Aktuelle tjenesteområder.
Kompetansehevende tiltak til introdeltakere i forhold til psykisk helse og egen innsats.	Helseteam. NAV Jobb og intro.
Utvikle kvalitetsrutiner for håndtering av mistanke om/kjennskap til flyktninger som har vært utsatt for tortur.	Helseteam.
Implementere kvalitetsrutiner for å håndtere mistanke om/kjennskap til vold/æresvold og tvangsekteskap i BTI.	Integreringsforum.
FLEXid - individuelt- og gruppetilbud for krysskulturell ungdom.	Fritid. SLT-nettverket.
ICDP og Flexid-kurs for foreldre (samt sertifisering av ansatte).	NAV Jobb og intro. SLT-nettverket.
Kompetanseheving av ansatte og lokalbefolkningen rundt det å ha flerkulturell bakgrunn.	SLT-nettverket.

Satsingsområde: Kommunikasjon

Å forstå og å gjøre seg forstått er grunnleggende for all kommunikasjon. Det gir grunnlag for trygghet og utvikling. Språk er nøkkelen til inkludering og for å komme inn i yrkeslivet. Lik tilgang til kommunale tjenester og muligheten for å nyttiggjøre seg av disse, forutsetter tilrettelagt informasjon og kommunikasjon. Tjenesteyterne skal ha tilstrekkelig med ressurser til å informere, veilede og skape tillit hos brukerne. Slike ressurser kan være oversatt skriftlig informasjon, oversiktlige internettsider, alternative kommunikasjonsmetoder osv.

MÅL : Alle virksomheter som er i kontakt med flyktninger i sitt arbeid skal være bevisst sin kommunikasjon med flyktninger.

FOR ALLE	
Tiltak	Status/ansvar
Kurs i språkbruk/forenkling av språk.	Kommunikasjon og demokrati.
Forenkling av språk i kommunale dokumenter/vedtak/tiltaksplaner mm.	Alle.
Gjøre bruk av film/video og sosiale medier som en informasjonskanal.	Alle.
Bruke nasjonalt utarbeidete brosjyrer og internettløsninger på mange språk.	Alle.
Bruk av tolk i samtaler.	Alle.

Satsingsområde: Forebygge reproduksjon av sosiale ulikheter - *bosetting*

Kommunen bestemmer selv

Det er i stor grad opp til kommunen selv å bestemme hvordan de skal legge til rette for integreringen og hvordan arbeidet forankres.

Bosetting

Det er i stor grad opp til kommunen selv å bestemme hvordan de skal legge til rette for integreringen og hvordan arbeidet forankres. Kommunen plikter å tilby bolig ved bosetting.

Det er gjennomført spredt bosetting i de fleste områder i Randaberg. Det skaper utfordring med avstand til skole, barnehage og tilgang på kollektiv transport. Målet er at flyktninger kjøper egen bolig eller leier privat.

Kommunen og flyktninger har en gjensidig plikt til at voksne starter i introduksjonsprogram og barn i skole, senest tre måneder etter bosettingsdato. For å oppfylle denne retten forutsettes det at de yngste barna får barnehageplass innen tre måneder og skolebarna får SFO-plass.

Ved bosetting har NAV Jobb og intro oppfølging og veiledning av flyktningene. Voksne flyktninger følges tett opp av miljøterapeut i forhold til flytteprosessen og grunnleggende boferdigheter.

Familier følges opp og får veiledning etter behov av familiekonsulent.

Introveileder gjennomfører kartlegging og forbereder introduksjonsprogram og individuell plan, og følger deltakeren gjennom hele programtiden.

Introduksjonsprogram, kvalifisering og arbeid

NAV Jobb og introteam har ansvar for å gjennomføre det lovregulerte introduksjonsprogrammet. Introduksjonsprogrammet har som hovedmål å øke muligheten til den enkelte for deltakelse i arbeid og/eller utdanning.

NAV Jobb og introteam jobber både individuelt og på systemnivå, internt og eksternt. Introduksjonsprogrammet går i utgangspunktet over to år med mulighet for ett års forlengelse. Det er på fulltid, med i stor grad tilsvarende regler som i arbeidslivet. Innholdet fokuserer på kvalifisering og tilpasses individuelt.

Norskundervisning er en stor del av programmet. Samfunnskunnskap, arbeidspraksis, grunnskole og fag i VGS er andre mulige aktiviteter.

Randaberg kommune har vertskommunesamarbeid med Stavanger

kommune og kjøper andre tiltak etter behov.

De fleste som blir bosatt klarer å følge opp introduksjonsprogrammet, og starter på kortere eller lengre løp mot utdanning og arbeid.

Samtidig er det store variasjoner i oppfølgingsbehovet. Det er ikke alle som kommer i jobb eller utdanning etter endt introprogram. Disse skal ivaretas av andre instanser, på lik linje med andre innbyggere.

MÅL 1: Kommunen oppfylder politiske vedtak om å bosette flyktninger hvert år i årene 2018-2021.

MÅL 2: Flyktninger kjøper/leier egen bolig på det private markedet.

MÅL 3: Etter endt introduksjonsprogram er 75 prosent av flyktningene i jobb eller i utdanning.

MÅL 4: Randaberg kommune og privat næringsliv er åpne for å ta imot flyktninger i ulike jobb- og språkfremmende tiltak, i tillegg til i ordinært arbeid.

FOR ALLE	
Tiltak	Status/ansvar
Tett individuell oppfølging og veiledning for å mestre bolig og aspekter ved å bo i Norge. I grupper når hensiktsmessig.	NAV Jobb og intro.
Bosette barnefamilier der det er offentlig transport, som gjør det praktisk for den enkelte å komme seg til barnehage, skole, fritidstilbud osv.	NAV Jobb og intro.
Utvikle samarbeidsavtaler med kommunen og/eller privat næringsliv, for målrettet kvalifisering mot jobb i Introduksjonsprogrammet.	NAV Jobb og intro.
Utarbeide og sikre gode rutiner med JLS og Flyktningsseksjonen i Stavanger kommune etter omorganiseringen de har gjennomført.	NAV Jobb og intro, Oppvekst og Randaberg PPT.
Samarbeide med fylkeskommunen for å bidra til at flest mulig med voksenrett starter og gjennomføre voksenopplæring.	NAV Jobb og intro.

FOR NOEN	
Tiltak	Status/ansvar
Identifisere, søke og følge opp «Tilskudd for flyktninger med nedsatt funksjonsevne og/eller atferdsvansker».	NAV Jobb og intro og andre aktuelle tjenesteområder.
Gjennomføre prosjekt "fra stønadsmottaker til selvforsørget" (4.år I intro) med midler fra IMDi. For de som står lengst fra arbeid. Samarbeid med IKEA og Scandic Hotels.	NAV Jobb og intro.
Veilede flyktninger i målgruppa om mulighetene for å søke startlån.	NAV, alle team.
Fordele teamressurser slik at det er en ressursperson som kan fokusere og styrke arbeidet med flyktninger.	NAV jobb og veilednings-senter.
Ressursgruppe på tvers av team for å dele erfaringer, tips og kunnskap om gruppa.	NAV Randaberg.

Satsingsområde: Forebygge reproduksjon av sosiale ulikheter - *bosetting* og *oppfølging av EM*

Enslige mindreårige asylsøkere (EM) er barn og unge under 18 år som kommer til Norge for å søke asyl uten følge av foreldre eller andre som utøver foreldreansvar for dem. Mangelen på nære omsorgspersoner gjør at de er en spesielt sårbar gruppe som er mer utsatt for psykiske helseplager. Barneverntjenesten har ansvar for bosetting av enslige mindreårige flyktninger og gir tjenester etter lov om barneverntjenester. Tiltak blir gitt i bofellesskap, fosterhjem og hybel med tilsyn. De fleste ungdommene går på grunnskolen for voksne. Barneverntjenesten gir økonomisk oppfølging, som hovedregel til de har fullført grunnskole for voksne. Alle enslige mindreårige flyktninger mottar frivillig ettervern fra barneverntjenesten etter fylte 18 år. Ettervern kan ved behov gis fram til fylte 23 år.

MÅL 1: God og stabil bo- og omsorgssituasjon for enslige mindreårige, der personalet bruker traumebevisst omsorg som tilnærming.

MÅL 2: Enslige mindreårige flyktninger blir kvalifisert for utdanning og arbeid.

MÅL 3: Enslige mindreårige har en aktiv og meningsfull fritid og blir integrert i nærmiljøet.

FOR ALLE	
Tiltak	Status/ansvar
Boveiledning.	Barneverntjenesten.
Økonomisk hjelp og veiledning.	Barneverntjenesten. NAV Randaberg.
I samarbeid med fritid skal alle få tilbud om å delta i en organisert fritidsaktivitet.	Barneverntjenesten.
Alle nyankomne mindreårige blir tilbudt besøksfamilier.	Barneverntjenesten.
Leksehjelp.	Barneverntjenesten.

FOR NOEN	
Tiltak	Status/ansvar
Veiledning og hjelp til å søke på ekstrajobb.	Barneverntjenesten. NAV Randaberg.

Satsingsområde: Forebygge reproduksjon av sosiale ulikheter - *helse*

Flyktninger og familiegjenforente har fulle rettigheter til helse- og omsorgstjenester når de kommer til kommunen og benytter ordinære helse- og omsorgstjenestene i kommunen. Helseteam for flyktninger er de første helsetjenestene nyankomne flyktninger møter ved ankomst til kommunen. Teamet tilbyr tilpassete tjenester de første årene etter bosetting og er en ressurs for det kommunale tjenesteapparatet innen migrasjonshelse. Helseutfordringene kan være komplekse og sammensatte. Helseteamet har særlig fokus på familieperspektivet, psykisk helse, smittevern, kvinnehelse og koordinering av helsetjenester i oppstartsfasen.

- MÅL 1:** Kommunen legger til rette for at nyankomne flyktninger skal opprettholde en god psykisk helse.
- MÅL 2:** Kommunen bidrar til at flyktningkvinner har en god reproduktiv helse gjennom et tilpasset tjenestetilbud.
- MÅL 3:** Kommunen skal tilby tilpassede tjenester de første årene, til de med komplekse og sammensatte helseutfordringer.

FOR ALLE	
Tiltak	Status/ansvar
Helsekartlegging ved ankomst.	Helsekoordinator for flyktninger. Helsesykepleier.
Smittevernsamtaler.	Helsekoordinator for flyktninger. Helsesykepleier.
Vaksinering.	Helsesykepleier.
Legetjenester: Det er dialog mellom kommunene i forhold til felles legetjeneste for flyktning helse uten at det er trukket noen konklusjon.	Kommuneoverlege.

FOR NOEN	
Tiltak	Status/ansvar
Kommunen tilbyr: <ul style="list-style-type: none"> • Støttesamtaler. • Hjelp til å strukturere hverdagen. • Behandling av lettere depresjoner og angst. • Kognitiv terapi. 	Helsekoordinator for flyktninger. Helsesykepleier.
Koordinering av helsetjenester.	Helsekoordinator for flyktninger. Helsesykepleier.
Forebyggende kvinnehelse samtale med nybosatte flyktningekvinner i Randaberg, med fokus på seksuell aktivitet, svangerskap og graviditet, familieplanlegging, screeningsundersøkelser, omskjæring og vold i nære relasjoner.	Jordmor.
Barselgruppe for fremmedspråklige med oppmøtetolk.	Helsesykepleier.
Fødselsforberedende kurs for fremmedspråklige.	Jordmor.
Kompetanseutvikling og kompetanseformidling innen kvinnehelse, både i grupper og individuelt.	Jordmor. Helsekoordinator for flyktninger.

Satsingsområde: Forebygge reproduksjon av sosiale ulikheter - *barnehage*

Et godt barnehagetilbud for flerspråklige barn er grunnleggende for integrering og for å utjevne sosiale forskjeller. Flerspråklige barnehagebarn har ikke rett til særskilt norskopplæring eller morsmålsopplæring (som de har i skolen). De flerspråklige barna i barnehagen omfattes av generelle mål, definert i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, og vil få et språktilbud i barnehagen. Gjennom lek og sosialt samspill opplever barn trivsel og trygghet, noe som gjør barnehagen til en viktig arena for integreringsarbeidet i kommunen.

Opplæring av flerspråklige barn er beskrevet i eget vedlegg: «Språkopplæring for flerspråklige i Randaberg».

MÅL 1: Sikre gode overganger hjem/barnehage og barnehage/skole.

MÅL 2: Flerspråklige barn skal ha et barnehagetilbud med språktilbud og tilrettelegging ut fra sine forutsetninger.

FOR ALLE	
Tiltak	Status/ansvar
Rutiner for overganger barnehage/skole.	Barnehage. Skole.
Nettverk for pedagogiske ledere med flerspråklige barn på avdelingen.	Flerspråklig team.
Språkverktøy i felles «base» og til utlån/ fordeling i barnehagene.	Flerspråklig team.
Språkveiledning i barnehage, både til ansatte og foreldre.	Flerspråklig team.
Nyankomne/flerspråklige barn får ved søknad til barnehageplass prioritet ved opptak.	Barnehage.

FOR NOEN	
Tiltak	Status/ansvar
“Løveklubben” - språktiltak for flerspråklige femåringer.	Flerspråklig team.
Overføringsmøter med skole ved behov.	Barnehage. Skole. Flerspråklig team.
Åpen barnehage, fire timer to dager i uken. (Legges ned som integreringstiltak fra januar 2020).	Barnehagen.

Satsingsområde: Forebygge reproduksjon av sosiale ulikheter - skole

Flerspråklige elever har de samme rettighetene som andre elever i grunnskolen, inkludert gratis opplæring, tilpasset opplæring, spesialundervisning og rett til å gå på hjemmeskolen. Språkferdigheter kartlegges for å vurdere hvilket tilbud som er mest aktuelt. Noen elever som kommer har liten eller ingen skoleerfaring, og tilbudet må tilpasset individuelt. Alder og traumatiske opplevelser spiller inn på opplæringen. Flerspråklige grunnskoleelever kan tilbys opplæring i eget tilbud på Introbasen ved Grødem skole i inntil ett skoleår. Gjennom året vil elevene knyttes til sin hjemmeskole, ved at de er i sin klasse én dag i uken. Noen elever, fortrinnsvis 1.trinns elever, starter direkte på sin hjemmeskole, i ordinær undervisning med forsterket språkopplæring. Det vurderes fortløpende hvordan språkopplæringen ivaretas og organiseres - ut fra behov, ressurser og elevens beste. Flerspråklige barn i skolen krever oppdatert kompetanse hos lærere og kunnskap om flerkulturelle barn. Grunnskoletilbudet til voksne, og øvrig språkopplæring for voksne, skjer ved SMISO og Johannes læringscenter i Stavanger - som kommunen har samarbeidsavtale med.

Opplæringen av flerspråklige barn og voksne er beskrevet i eget vedlegg: «Språkopplæring for flerspråklige i Randaberg».

MÅL 1: Flerspråklige barn skal ha et skoletilbud med språkopplæring og tilrettelegging ut fra sine forutsetninger.

MÅL 2: Flerspråklige barn skal oppleve tilhørighet og samhandling med jevnaldrende, og i størst mulig grad delta i det ordinære læringsmiljø.

FOR ALLE	
Tiltak	Status/ansvar
Kartlegge språkferdigheter ved ankomst.	Introbasen.
Opplæring med spesielt fokus på språk det første året.	Introbasen.
Kartlegging før overgang til ordinær skole.	Introbasen.
Rekruttering av lærere til morsmålsopplæring og til to-språklig fagopplæring.	Grødem skole.
Rutine for overgang barnehage/skole.	Barnehage. Skole.
Sikre god overgang og rutiner mellom Introbase og hjemmeskole, både for elev og lærer.	Introbasen. Hjemmeskole.
Informasjon til foresatte og elev om tilbud om videregående skole, dialog/hjelp i søknadsprosess fra grunnskole til videregående skole.	Skole og rådgiver ved hjemmeskole.
Gratis SFO-plass første skoleåret, opp til fjerde klasse.	Hjemmeskole.

FOR NOEN	
Tiltak	Status/ansvar
Overføringsmøter barnehage/skole.	Barnehage. Skole.
Overføringsmøter til videregående skole.	Skole/videregående skole. PPT.
"Glidelåsen" - fra prosjekt til drift.	Skole. SLT- koordinator.

Satsingsområde: Forebygge reproduksjon av sosiale ulikheter - *fritid, frivillighet og samfunnsliv*

Et bredt spekter aktiviteter

Deltakelse i samfunnslivet handler om å skape nettverk, trene språk og få innsikt i lokalsamfunnet.

Ifølge kulturloven sitt formål skal det offentlige legge til rette for et bredt spekter av kulturvirksomhet, slik at alle kan få mulighet til kulturopplevelser og deltagelse i kulturaktiviteter.

Aktiviteter på fritiden gir sosialt fellesskap, mestring og opplevelser og er en god arena for språktrening.

Kulturtilbudet i kommunen, både tilbud i kommunal regi og tiltak drevet av frivillige lag og foreninger, er gode møtearenaer for nordmenn og flyktninger basert på felles interesser og likeverdig samhandling.

Frivillige organisasjoner ønsker en tett dialog og samarbeid med kommunen, for å integrere og inkludere flyktninger i eksisterende fritidstilbud.

Biblioteket er et lavterskeltilbud for alle i Randaberg, med en rekke ulike tilbud for flyktninger. På biblioteket kan flyktninger søke informasjon og få veiledning om kommunens tjenester, samt benytte seg av tilbud om språktrening på norsk.

Barn og unge møtes til sosial samhandling på biblioteket, som blir en naturlig sosial øvingsarena for flyktningbarn.

Fritidserklæringen har som mål at barn og unge skal tilbys minst én fritidsaktivitet, uavhengig av familieøkonomi.

Fritidsbegrepet er ukjent for noen flyktninger. De kjenner ikke til de mulighetene og forventninger det er å delta i organisert fritidstilbud. Deltakelse i aktiviteter kan være kjønnsbestemt. Det er utfordrende å vite hva som er sosial kontroll, kulturelt eller religiøst betinget. Vi har gode erfaringer med å være en praktisk brobygger mellom lokalsamfunn og flyktninger, for eksempel foreldre, trener og barn/unge.

Deltakelse i samfunnslivet handler om å skape nettverk, trene språk og å få innsikt i lokalsamfunnet.

MÅL 1: Skape like muligheter og forutsetninger for deltagelse i aktiviteter gjennom frivillige lag og foreninger, samt annen samfunnsdeltagelse.

MÅL 2.: Barn og ungdom i flyktningefamilier skal få tilbud om å delta på minst én aktivitet i uken.

MÅL 3: Tilrettelegge for at flyktninger kan skape egne møteplasser.

FOR ALLE	
Tiltak	Status/ansvar
Sikre brukermedvirkning gjennom eksisterende flerkulturelle møteplasser/arenaer.	Integreringsforum. Fritid.
Støtte opp om og sikre forutsigbar drift av flerkulturelle møteplasser og arenaer for mestring og sosialt fellesskap.	Fritid.
Videreutvikle samarbeidet med frivillige lag og organisasjoner.	Integreringsforum.
Videreføre ordningen med Landsbyfadder.	Fritid.
Flerkulturell møteplass.	Kulturskolen.
Eventyrstunder på ulike språk.	Biblioteket.
Bestille inn bøker på flyktningene sitt morsmål.	Biblioteket.
Hjelpe flyktninger på pc med diverse, som jobb-søknader og finne frem til informasjon.	Biblioteket.

FOR NOEN	
Tiltak	Status/ansvar
Friplasser i kulturskolen.	Kulturskolen.
Forebygge utenforskap, gjennom å videreføre kommunale/søke på eksterne tilskuddordninger for å dempe konsekvenser av barnefattigdom.	Integreringsforum.

SAMARBEID MELLOM KOMMUNE OG FRIVILLIGE/LAG OG ORGANISASJONER	
Tiltak	Status/ansvar
Svømming for kvinner.	Fritid/Kvinner møter kv.
Språkkafè/leksehjelp	Fritid/Menighetene.
Petras garderobe (klær og leker)	Fritid/Hillsong City Care
Sykkelkurs for kvinner.	Fritid/Kvinner møter kv.
Internasjonal festdag.	Fritid/Kvinner møter kv. Menighetene.
"Inter fotball"/fotball for menn.	Fritid. Rberg fotball/Arena.

Begrepsforklaringer

Integrering:

Integrering kan forstås som fysisk tilrettelegging gjennom økt tilgjengelighet og bedre organisering. Integrering skjer ved at det åpnes for at flyktninger deltar i samfunnslivet på lik linje med resten av kommunens innbyggere.

Innkldering:

Innklderingen er en større grad av relasjoner og sosial deltakelse. Det innebærer at innbyggerne tilstreber at alle deltar i lokalsamfunnet og ingen blir ekskludert.

Flyktning:

En person som har fått politisk asyl, er overføringsflyktning eller har fått opphold på humanitært grunnlag, samt familiegjenforente til disse.

Familieinnvandring:

Med familieinnvandring menes at et familiemedlem i utlandet får komme til Norge for å bo sammen med et familiemedlem som allerede bor i Norge, blir ofte omtalt som familiegjenforening. For å få innvilget søknad om dette blir det stilt krav både til de utenlandske familiemedlemmene og til den som allerede bor i Norge.

Oppholdstillatelse:

En som søker asyl kan få oppholdstillatelse Oppholdstillatelse på humanitært grunnlag: Noen som får opphold i Norge på grunn av sterke menneskelige hensyn eller fordi vedkommende har sterk tilknytning til Norge. Hvis en asylsøker ikke oppfyller kravene som flyktning vil UDI og utlendingsnemnda (UNE) vurdere om han/hun oppfyller kravene om oppholdstillatelse på humanitært grunnlag.

Kilder: Justis- og beredskapsdepartementet, Statistisk sentralbyrå, Utlendingsdirektoratet, Integrerings- og mangfoldsdirektoratet.

Styringsdokument og oppfølging

Integreringsarbeid:

Integreringsarbeidet i Randaberg omfattes av både nasjonale, regionale og kommunale planer, lover og regler. Det finnes en rekke lover, regler og planer som gjelder for alle innbyggerne i kommunen. Disse gjelder også denne gruppen. I tillegg er det noen regelverk og veiledninger som gjelder spesielt for denne gruppen.

- «Stortingsmelding 6 (2012-2013) En helhetlig integreringspolitikk, Mangfold og fellesskap» - gir føringer for hvordan vi kan få til god integrering.
- Lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere, hjemler arbeidet rundt bosetting av flyktninger.
- Rundskriv Q-20/2015 Rundskriv til introduksjonsloven.
- IS-1022 (2010) Veileder om helsetjenestetilbudet til asylsøkere, flyktninger og familiegjenforente.

Oppfølging og evaluering:

Styringsgruppen har et overordnet ansvar for å sikre at Integreringsplanen følges. Integreringsplanen skal evalueres på følgende måte:

- Planen skal evalueres hvert fjerde år.
- Tiltaksplanen skal evalueres og revideres hvert år. *Ved den årlige evaluering skal tjenesteområdene og aktuelle brukergrupper involveres.*

www.randaberg.kommune.no

Randaberg
kommune